

Parlamentul României
Senat

PROIECT

HOTĂRÂRE

referitoare la Comunicarea Comisiei către Consiliu
privind forța majoră și circumstanțele excepționale prevăzute de Regulamentul (UE)
2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului privind finanțarea, gestionarea și
monitorizarea politicii agricole comune
COM (2024) 225 final

În temeiul dispozițiilor art. 67 și art. 148 alin. (2) și alin. (3) din Constituția României, republicată, precum și ale *Protocolului (nr. 1) privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană*, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 13/2008,

În baza raportului Comisiei pentru Afaceri Europene nr. LXII/211/11.09.2024,
Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1.- Senatul României

(1) Constată că:

- a) deoarece aplicarea forței majore constituie o excepție de la respectarea strictă a obligațiilor legate de plățile PAC (cum ar fi eco-condiționalitățile sau eco-schemele), acest tip de prevedere este aplicată, în mod normal, într-o manieră restrictivă, în general de la caz la caz, sau de la fermă la fermă;
- b) conform art. 3 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune, în cazuri grave de dezastre naturale sau evenimente meteorologice severe care afectează o zonă, statele membre pot presupune că fermierii din zona respectivă sunt asimilați conceptului de forță majoră, cu condiția ca delimitarea zonei, a fermierilor și a obligațiilor afectate să fie realizate într-o manieră care susține prezumția că acele condiții necesare declanșării stării de forță majoră sunt îndeplinite individual de către fermieri;
- c) pentru această delimitare, statele membre se pot baza pe date satelitare sau date cu valoare echivalentă, fără a fi nevoie de date la nivelul exploatațiilor vizate;
- d) noțiunea de forță majoră este definită ca împrejurări neobișnuite, independente de controlul operatorului în cauză, ale căror consecințe nu ar fi putut să fie evitate, în pofida diligenței manifestate; forța majoră exonerează un operator de anumite consecințe juridice care, în conformitate cu normele aplicabile, ar rezulta în mod normal din nerespectarea unei obligații;

- e) pe aceeași linie cu Ministerul Afacerilor Externe, că:
  - i. în contextul schimbărilor climatice din ultimii ani, evenimentele adverse sunt tot mai întâlnite la nivelul statelor membre ale UE; luând în considerare scenariile climatice pe termen mediu și lung, fenomenele climatice extreme se vor amplifica, fiind astfel necesare soluții care să prevină sau să atenueze impactul negativ asupra productivității agricole;
  - ii. incidentele climatice extreme au afectat în ultimii ani areale agricole vaste, cu implicații nefavorabile asupra recoltelor, veniturilor fermierilor și asigurarea securității alimentare, fiind oportună revizuirea condițiilor de acordare a sprijinului financiar, pentru a permite accesarea cu succes a Fondului de Solidaritate al UE într-un mod flexibil și simplificat;

(2) Consideră, în conformitate cu Ministerul Afacerilor Externe, că:

- a) unele catastrofe naturale grave sau fenomene meteorologice severe, precum inundațiile, pot afecta uniform fermierii dintr-o anumită zonă delimitată, situație în care statele membre nu trebuie să ia în considerare aspecte suplimentare pentru a decide că toți fermierii din zona respectivă intră sub incidența forței majore; alte tipuri de dezastre sau evenimentele extreme pot necesita luarea în considerare a unor factori suplimentari, precum gradul de înclinare a pantei, tipul solului sau al culturilor existente, pentru a se evita verificările individuale în procesul de definire a populației afectate;
- b) prezenta comunicare este menită să asiste administrațiile naționale în mod eficient la implementarea prevederii menționate, asigurând astfel aplicarea uniformă a acesteia în întreaga Uniune și oferind certitudine fermierilor în ceea ce privește sprijinul acordat prin intermediul PAC;
- c) aplicarea forței majore este decisă de către statele membre pe baza dovezilor relevante și în lumina legislației agricole a Uniunii, inclusiv a jurisprudenței Curții de Justiție; forța majoră, ca excepție, trebuie interpretată și aplicată în mod restrictiv;

(3) Subliniază:

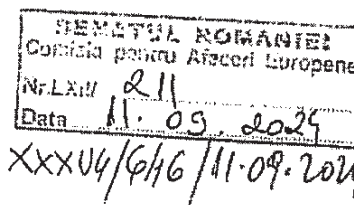
- a) de comun acord cu Ministerul Afacerilor Externe, că:
  - i. scopul prezentei comunicări este de a oferi claritate în privința utilizării noțiunii de forță majoră și de circumstanțe excepționale din Regulamentul (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune;
  - ii. prezenta comunicare conține o interpretare a Comisiei care are ca scop să sprijine statele membre în aplicarea dreptului UE; potrivit Tratatului privind funcționarea UE, numai Curtea de Justiție are competența de a furniza o interpretare definitivă a dreptului aplicabil al Uniunii;
- b) în convergență cu Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, că este apreciată utilitatea prezentei comunicări, care aduce clarificări pertinente și utile pe linia definirii cazurilor de forță majoră.

Art. 2.- Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din ... septembrie 2024, cu respectarea prevederilor art. 76 alin (2) din Constituția României, republicată.

**Președintele Senatului
Nicolae-Ionel CIUCĂ**

București, ...septembrie 2024
Nr. ..

Comisia pentru Afaceri Europene

RAPORT

la

Comunicarea Comisiei către Consiliu privind forța majoră și circumstanțele excepționale prevăzute de Regulamentul (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune

COM (2024) 225 final

Comisia pentru afaceri europene a fost sesizată, în temeiul Protocolului nr. 1, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunităților Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea 13/2008, în vederea examinării **Comunicării Comisiei către Consiliu privind forța majoră și circumstanțele excepționale prevăzute de Regulamentul (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune, COM (2024) 225 final.**

Comisia a dezbătut prezenta comunicare în ședința din data de 11 septembrie 2024, care s-a desfășurat în format hibrid, în conformitate cu articolul 137 din Regulamentul Senatului, cu modificările și completările ulterioare.

În vederea examinării comunicării, au fost analizate Fișa de sinteză a Serviciului pentru afaceri europene și Nota Ministerului Afacerilor Externe.

La dezbateri a participat reprezentantul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Comisia pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală nu a avut obiecții pe textul proiectului de act fără caracter legislativ.

Descrierea comunicării

Prezenta comunicare oferă claritate în privința utilizării unor noțiuni în cadrul Regulamentului (UE) 2021/2116, articolul 3 alineatul (2), ce permite aplicarea forței majore și a circumstanțelor excepționale în funcție de zonă și nu pe baza unei evaluări de la caz la caz. Scopul clarificărilor este de a asigura aplicabilitatea unitară de statele membre, ajutând administrațiile naționale să ofere securitate fermierilor în ceea ce privește sprijinul Politicii agricole comune (PAC) de care beneficiază.

Pe baza definiției date de jurisprudența Curții de Justiție a UE ("Rezultă dintr-o jurisprudență constantă, stabilită în diferite domenii ale dreptului Uniunii, că noțiunea de forță majoră trebuie să fie înțeleasă în sensul de împrejurări străine celui care le invocă, neobișnuite și imprevizibile, ale căror consecințe nu ar fi putut să fie evitate, în pofida diligenței manifestate"), Comisia prezintă detaliat elementele constitutive ale forței majore, în înțelesul său de principiu general al dreptului Uniunii și concret din perspectiva aplicabilității sale în domeniile acoperite de Regulamentul (UE) 2021/2116.

Comisia subliniază faptul că lista de exemple oferite de articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/2116 nu este exhaustivă.

În ceea ce privește aspectul privind aplicarea forței majore "în funcție de zonă", Comisia explică în ce mod pot statele membre decide că, în cazul în care este clar că fermierii dintr-o anumită zonă sunt afectați de un eveniment neobișnuit ale cărui consecințe nu au putut fi prevenite în pofida diligenței manifestate, fermierii respectivi pot invoca forța majoră fără a fi nevoie de cereri individuale sau de o verificare a îndeplinirii la nivel individual a condițiilor privind forța majoră.

Statele membre trebuie să stabilească parametrii, zona, populația, în ce măsură sunt afectați uniform fermierii sau chiar practicile agricole specifice și să stabilească elementul subiectiv al forței majore, și anume dacă fermierii afectați de catastrofa naturală gravă sau de fenomenul meteorologic sever ar fi putut lua în mod rezonabil măsuri eficiente pentru a evita situația de neconformitate cauzată de eveniment.

Prin urmare, opțiunea simplificată prevăzută la articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/2116 reduce sarcina administrativă pentru fermieri și autoritățile naționale prin eliminarea necesității unei evaluări de la caz la caz sau a unor cereri individuale, facilitând astfel un răspuns rapid din partea statelor membre.

În urma examinării, membrii comisiei:

- **Constată că:**
  - deoarece aplicarea forței majore constituie o excepție de la respectarea strictă a obligațiilor legate de plățile PAC (cum ar fi eco-condiționalitățile sau eco-

schemele), acest tip de prevedere este aplicată, în mod normal, într-o manieră restrictivă, în general de la caz la caz, sau de la fermă la fermă;

- conform art. 3 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune, în cazuri grave de dezastre naturale sau evenimente meteorologice severe care afectează o zonă, statele membre pot presupune că fermierii din zona respectivă sunt asimilați conceptului de forță majoră, cu condiția ca delimitarea zonei, a fermierilor și a obligațiilor afectate să fie realizate într-o manieră care susține prezumția că acele condiții necesare declanșării stării de forță majoră sunt îndeplinite individual de către fermieri;
- pentru această delimitare, statele membre se pot baza pe date satelitare sau date cu valoare echivalentă, fără a fi nevoie de date la nivelul exploatațiilor vizate;
- noțiunea de forță majoră este definită ca împrejurări neobișnuite, independente de controlul operatorului în cauză, ale căror consecințe nu ar fi putut să fie evitate, în pofida diligenței manifestate; forța majoră exonerează un operator de anumite consecințe juridice care, în conformitate cu normele aplicabile, ar rezulta în mod normal din nerespectarea unei obligații;
- pe aceeași linie cu Ministerul Afacerilor Externe, că:
  - ✓ în contextul schimbărilor climatice din ultimii ani, evenimentele adverse sunt tot mai întâlnite la nivelul statelor membre ale UE; luând în considerare scenariile climatice pe termen mediu și lung, fenomenele climatice extreme se vor amplifica, fiind astfel necesare soluții care să prevină sau să atenueze impactul negativ asupra productivității agricole;
  - ✓ incidentele climatice extreme au afectat în ultimii ani areale agricole vaste, cu implicații nefavorabile asupra recoltelor, veniturilor fermierilor și asigurarea securității alimentare, fiind oportună revizuirea condițiilor de acordare a sprijinului financiar, pentru a permite accesarea cu succes a Fondului de Solidaritate al UE într-un mod flexibil și simplificat;

- **Consideră:**

- în conformitate cu Ministerul Afacerilor Externe, că:
  - ✓ unele catastrofe naturale grave sau fenomene meteorologice severe, precum inundațiile, pot afecta uniform fermierii dintr-o anumită zonă delimitată, situație în care statele membre nu trebuie să ia în considerare aspecte suplimentare pentru a decide că toți fermierii din zona respectivă intră sub incidența forței majore; alte tipuri de dezastre sau evenimentele extreme pot necesita luarea în considerare a unor factori suplimentari, precum gradul de înclinare a pantei, tipul solului sau al culturilor existente, pentru a se evita verificările individuale în procesul de definire a populației afectate;

- ✓ prezenta comunicare este menită să asiste administrațiile naționale în mod eficient la implementarea prevederii menționate, asigurând astfel aplicarea uniformă a acesteia în întreaga Uniune și oferind certitudine fermierilor în ceea ce privește sprijinul acordat prin intermediul PAC;
- ✓ aplicarea forței majore este decisă de către statele membre pe baza dovezilor relevante și în lumina legislației agricole a Uniunii, inclusiv a jurisprudenței Curții de Justiție; forța majoră, ca excepție, trebuie interpretată și aplicată în mod restrictiv;

• **Subliniază:**

- de comun acord cu Ministerul Afacerilor Externe, că:
  - ✓ scopul prezentei comunicări este de a oferi claritate în privința utilizării noțiunii de forță majoră și de circumstanțe excepționale din Regulamentul (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune;
  - ✓ prezenta comunicare conține o interpretare a Comisiei care are ca scop să sprijine statele membre în aplicarea dreptului UE; potrivit Tratatului privind funcționarea UE, numai Curtea de Justiție are competența de a furniza o interpretare definitivă a dreptului aplicabil al Uniunii;
- în convergență cu Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, că:
  - ✓ este apreciată utilitatea prezentei comunicări, care aduce clarificări pertinente și utile pe linia definirii cazurilor de forță majoră.

În urma dezbaterii, membrii Comisiei pentru afaceri europene au hotărât, cu unanimitatea voturilor membrilor prezenți, formularea unui **Raport la COM (2024) 225 final**.

Comisia pentru afaceri europene supune Plenului Senatului spre dezbateră și adoptare proiectul de hotărâre privind adoptarea prezentului Raport de admitere, în conformitate cu art. 34 din Anexa la Regulamentul Senatului aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, cu modificările și completările ulterioare.

